یادداشت

پروژه سد ماندگان؛ چالش‌ها و نگرانی‌ها در حوزه حکمرانی منابع آب

محمد بهرامی سیف‌آباد، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی: پروژه سد ماندگان که در یکی از حساس‌ترین و ارزشمندترین اکوسیستم‌های کشور، یعنی منطقه حفاظت‌شده دنا، در حال اجراست، بدون‌تردید یکی از مسائل پیچیده و بحث‌برانگیز در حوزه منابع آب و محیط زیست به شمار می‌آید، اما آنچه این پروژه را به یکی از موضوعات مهم و درخورتوجه تبدیل کرده، نه‌تنها ابعاد فنی و اقتصادی آن، بلکه نقض واضح اصول قانونی و محیط‌زیستی در فرایند اجرای آن است.

این‌جانب به‌عنوان نماینده مردم شریف بویراحمد، دنا و مارگون در مجلس شورای اسلامی، در پی طرح سؤالی رسمی از وزیر نیرو، خواستار پاسخ‌گویی درباره اجرای پروژه‌هایی مانند سد «ماندگان» و «خیرآباد ۲» بدون اخذ مجوزهای زیست‌محیطی و ارزیابی‌های کارشناسی لازم شدم. بی‌توجهی به قوانین و نادیده‌گرفتن فرایندهای قانونی در این پروژه‌ها، علاوه بر اینکه تخلفاتی آشکار از سوی وزارت نیرو را نمایان می‌کند، می‌تواند تأثیرات جبران‌ناپذیری بر منابع طبیعی کشور و حقوق مردم داشته باشد. سد ماندگان، اگرچه ممکن است در ظاهر به‌عنوان یک پروژه عمرانی و زیرساختی برای تأمین آب به نظر برسد، اما در حقیقت می‌تواند به بحران‌های زیست‌محیطی و اجتماعی جدی منجر شود. این پروژه که در یک منطقه حفاظت‌شده با تنوع زیستی غنی قرار دارد، می‌تواند با تغییرات هیدرولوژیک و کاهش شدید جریان آب، زیستگاه‌های طبیعی را تهدید کند. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهند که کاهش دبی رودخانه‌ها تا ۴۰ درصد، به نابودی اکوسیستم‌های وابسته به آنها خواهد انجامید. علاوه‌براین، افت سطح آبخوان‌های زیرزمینی به میزان ۱۲ متر، تهدیدی جدی برای منابع آبی محلی، چاه‌ها و قنات‌ها محسوب می‌شود که بسیاری از خانوارها و کشاورزان منطقه به آنها وابسته هستند. این تغییرات می‌تواند پیامدهایی مانند خشکیدن منابع آبی، نابودی کشاورزی سنتی، افزایش مهاجرت و بحران‌های اجتماعی را در پی داشته باشد.

به‌عنوان نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس، باید به این نکته اشاره کنم که وزارت نیرو باید مسئولیت خود را در رعایت اصول زیست‌محیطی و حق مردم در تأمین منابع آبی به طور جدی بر عهده بگیرد. پروژه‌هایی مانند سد ماندگان بدون ارزیابی‌های دقیق و علمی نمی‌توانند به توسعه پایدار منتهی شوند. در حقیقت، تجربه پروژه‌های مشابه در کشور نشان داده است که اجرای چنین طرح‌هایی به‌ویژه در مناطق حساس زیست‌محیطی، نه‌تنها مشکلات زیست‌محیطی را حل نکرده، بلکه بحران‌های جدیدی ایجاد کرده که جبران آنها هزینه‌بر و زمان‌بر است. پرسش‌هایی که باید از وزارت نیرو مطرح شود، این است که چرا پروژه‌هایی با این ابعاد بدون اخذ مجوزهای قانونی لازم و بدون ارزیابی‌های زیست‌محیطی شروع شده‌اند؟ آیا این بی‌توجهی به قوانین یک استثناست یا رویکردی عمومی در وزارتخانه تلقی می‌شود؟ چرا این پروژه‌ها با وجود کسب‌نکردن مجوزهای قانونی، در ردیف‌های بودجه‌ای قرار گرفته‌اند؟

در شرایط کنونی، ضروری است وزارت نیرو به جای تکیه بر پروژه‌های پرهزینه و بحث‌برانگیز سدسازی، به راهکارهای علمی و پایدارتری برای مدیریت منابع آب توجه کند. استفاده از فناوری‌های نوین در آبیاری، مدیریت تقاضا و بهینه‌سازی مصرف آب در بخش‌های کشاورزی و صنعتی، می‌تواند به طور درخورتوجهی نیاز به پروژه‌های انتقال آب و سدسازی را کاهش دهد. علاوه‌براین حفاظت از منابع آب زیرزمینی و توسعه کشاورزی پایدار می‌تواند به حفظ تعادل اکولوژیک و بهبود وضعیت معیشتی مردم کمک کند. با توجه به چالش‌های موجود در پروژه سد ماندگان و دیگر پروژه‌های مشابه، مجلس شورای اسلامی نظارت جدی بر روند اجرای این‌گونه طرح‌ها را در دستور کار خود قرار خواهد داد. وزارت نیرو باید به‌طور شفاف و مسئولانه به این سؤالات پاسخ دهد و در اتخاذ تصمیمات خود، اصول علمی و محیط‌زیستی را در اولویت قرار دهد. پروژه سد ماندگان می‌تواند فرصتی برای اثبات تعهد دولت و مسئولان به توسعه پایدار باشد؛ اما اگر بدون توجه به ملاحظات زیست‌محیطی و اجتماعی ادامه یابد، نه‌تنها بحران‌های جدیدی به بار خواهد آورد، بلکه آینده منابع آبی و زیستی کشور را تهدید خواهد کرد.

رونمایی از مسکن استیجاری و مسکن تدریجی؛ ۲ مدل مسکن ویژه مستأجران

اجاره‌داری در انزوا

شرق: چیزی حدود یک‌سوم ایرانیان مستأجر هستند و براساس گزارش مرکز آمار ایران، نسبت مستأجران در تهران به حدود ۵۱ درصد جمعیت رسیده است. گذشته از این، براساس آمارهای رسمی بین ۱۵ تا ۲۵ میلیون ایرانی حاشیه‌نشین و ساکن بافت ناکارآمد هستند. این موضوع سبب شده است دولت‌های مختلف طرح‌های متفاوتی برای بهبود وضعیت مستأجران و ساکنان بافت ناکارآمد عرضه کنند که اغلب آنها شکست خورده است. حالا اما از دو مدل مسکن استیجاری و تدریجی رونمایی شده است.

عارضه اجاره‌نشینی وخیم شد

اجاره‌نشینی از دهه ۷۰ خورشیدی تاکنون رو به افزایش بوده است. براساس گزارش مرکز آمار ایران، از دهه ۳۰ خورشیدی نسبت مالکان مسکن به مستأجران به‌صورت مداوم در حال افزایش بود، اما این روند از دهه ۷۰ معکوس شده و شیب نزولی گرفت و اجاره‌نشینی به‌سرعت رشد کرد؛ به‌طوری‌که هم‌اکنون نزدیک به یک‌سوم جمعیت کشور و بیشتر از نیمی از تهرانی‌ها مستأجر هستند. بر اساس آماری که در سوم شهریور سال ۱۴۰۲ توسط علیرضا مُهلی، نماینده وزارت راه و شهرسازی در بندرعباس اعلام شده، تعداد خانوار مستأجر کشور به حدود هشت میلیون خانوار رسیده است. اگر بخواهیم بُعد خانوار را ۳.۲ نفر در نظر بگیریم، درواقع حدود ۲۵میلیون‌و ۶۰۰ هزار ایرانی و نزدیک به یک‌سوم ایرانی‌ها مستأجر هستند. در عین حال، گزارش‌های رسمی حاکی از آن است که بین ۱۵ تا ۲۵ میلیون نفر ایرانی حاشیه‌نشین و ساکن بافت ناکارآمد هستند.

علاوه بر این، وزارت کار در سومین گزارش سیاستی خود آورده است که در حد فاصل سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱، تعداد خانوارهای مستأجر درگیر فقر در کشور رشدی ۴۸درصدی داشته است. در سال ۱۴۰۱، بیش از یک میلیون خانوار مستأجر درگیر فقر در مناطق شهری (۸۲ درصد)، درآمدی کمتر از خط فقر داشته‌اند و ۲۳۳ هزار خانوار (۱۸ درصد) با اضافه‌شدن هزینه تأمین مسکن استیجاری به سبد هزینه آنها، درگیر فقر شده‌اند. در روستاها گروه اول معادل ۷۵ هزار خانوار (۷۱ درصد) و گروه دوم معادل ۳۱ هزار خانوار (۲۹ درصد) بوده‌اند. این گزارش تأکید می‌کند با توجه به اینکه تنها هشت درصد از خانوارهای مستأجر درگیر فقر در روستاها سکونت دارند، فقر مستأجران را بیشتر می‌توان پدیده‌ای شهری دانست.

هم‌زمان با رشد جمعیت مستأجران، دولت‌ها سیاست‌های مختلفی برای کاهش فقر مسکن در نظر گرفتند که البته اکثر این سیاست‌ها به شکست انجامید؛ شاخص‌ترین طرح دولتی در این زمینه، مسکن مهر بود. محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور دولت‌های نهم و دهم، با رونمایی از طرح مسکن مهر، وعده داد چهار میلیون واحد مسکونی برای دهک‌های پایین درآمدی بسازد؛ اما در نهایت چیزی نزدیک به نیمی از این وعده محقق شد، آن‌هم نه در کوتاه‌مدت، بلکه چند دولت درگیر این طرح شده‌اند و هنوز که هنوز است پرونده آن به‌طورکامل بسته نشده است. بماند که در زمان اجرای طرح، بسیاری از کارشناسان اقتصادی به حجم بالای وام بانکی این پروژه اشاره کرده و آن را عامل فشار بر منابع بانکی و تورم دانستند.

پس از محمود احمدی‌نژاد، دولت‌های بعدی از طرح‌های مشابهی مانند مسکن ملی و طرح نهضت ملی مسکن رونمایی کردند که هیچ‌کدام به سرانجام نرسید و نتوانست فقر مسکن را کاهش دهد. در این میان، برخی دولت‌ها از ابزار وام ودیعه برای بهبود فقر مسکن استفاده کردند که این ابزار هم نتوانست چندان کارآمد باشد؛ چراکه مبلغ و حجم وام کم بود و شبکه بانکی درگیر ناترازی و چندان تمایلی به پرداخت وام ودیعه نشان نداد.

گذشته از این، دولت به اجاره‌بهای دستوری روی آورد و طبق بخش‌نامه‌های متعدد اعلام کرد مالکان حق ندارند اجاره‌بها را بیش از سقف ۲۵ درصد افزایش دهند. این بخش‌نامه از نگاه بسیاری از کارشناسان نشدنی بود و مالکان به آن تن ندادند. ضمن اینکه قیمت‌گذاری روی کالای بخش خصوصی از نظر قانونی ایراد داشت.

حالا دولت از مسکن استیجاری حرف می‌زند؛ مدلی که پیش از این حسن روحانی، رئیس‌جمهوری دولت‌های یازدهم و دوازدهم، وعده آن را به زبان آورده بود، ولی اجرا نشد.

در ۲۴ فروردین امسال، فرزانه صادق، وزیر راه و شهرسازی، اعلام کرد دولت چهاردهم با همکاری دستگاه‌های مربوطه، احداث ۷۵ هزار واحد استیجاری را برای تنظیم بازار مسکن در سه سال آینده در دستور کار قرار داده است.

او توضیح داده بود «اهمیت مسکن استیجاری از این نظر است که دولت صرفا به مسکن حمایتی مالکیتی ورود پیدا نمی‌کند. در خیلی از کشورها هم اجاره‌داری حرفه‌ای و استیجار مورد توجه است. اینها واحدهایی است که دولت برای تنظیم بازار مسکن به ساخت آن ورود می‌کند. مصوبه این بخش را گرفتیم و آیین‌نامه اجاره‌داری حرفه‌ای هم در اسرع وقت توسط وزارت راه و شهرسازی به هیئت دولت برای تصویب ارسال می‌شود».

البته به نظر می‌رسد مدل مسکن استیجاری که دولت از آن حرف می‌زند، همان مسکن اجتماعی یا مسکن عمومی باشد که پس از جنگ جهانی دوم در بسیاری از کشورهای اروپایی اجرا شد و هدف آن اسکان‌دادن خانواده‌های سربازان و آوارگان جنگ بود. این مدل مسکن همچنان در بازار مسکن اروپا وجود دارد و به افراد درگیر فقر مسکن یا اقشار آسیب‌پذیر مانند سالمندان یا زنان در معرض خشونت واگذار می‌شود.

براساس این مدل، دولت مسکن را به مالکیت فقرا درنمی‌آورد؛ چراکه معتقد است در صورت تملک ملک توسط دهک‌های پایین درآمدی، احتمال دارد این افراد مسکن را برای نیازهای ضروری‌تر خود مانند درمان یا غذا فروخته و دوباره به چرخه بی‌خانمانی برگردند. با همین نگاه، مسکن اجتماعی با مالکیت دولت یا نهادهای خیریه و با اجاره‌بهای پایین در اختیار دهک‌های پایین درآمدی قرار می‌گیرد. اجاره این واحدها معمولا در حد هزینه‌های نگهداری ملک است.

حالا علاوه بر مسکن استیجاری که دولت خبر آن را منتشر کرده است، خشایار باقرپور، مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های عمرانی تهران، از عرضه مدل دیگری از مسکن استیجاری خبر می‌دهد. باقرپور عرضه مدل جدید مسکن را مسکن تدریجی خواند و در یک نشست خبری توضیح داد که اجرای طرح مسکن تدریجی با مشارکت اتحادیه تعاونی‌های عمرانی تهران توسط وزارت کار تصویب شده است. براساس این مدل، افراد به حد توان خود بخشی از متراژ مسکن را خریداری کرده و در ملک مسکونی ساکن می‌شوند و به اندازه قدر سهم مالکانه خود از پرداخت اجاره معاف می‌شوند و مابقی را به‌صورت اجاره پرداخت می‌کنند. بهای اجاره نیز با کارشناسی رسمی دادگستری تعیین می‌شود.

باقرپور در ادامه می‌گوید در بازار ثانویه، افراد می‌توانند هر سال بخش دیگری از ملک را خریداری کرده و تا پایان زمان خریداری ملک در آن ساکن باشند. مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های عمرانی درباره نحوه تأمین زمین این مدل مسکن می‌گوید: رایزنی‌هایی با وزارت راه و شهرسازی انجام شده است تا زمین این مدل املاک به‌صورت دولتی در اختیار مستأجران قرار بگیرد.

او در ادامه توضیح می‌دهد: تورم بالا سبب شده است ورود بخش خصوصی به بازار اجاره‌داری، صرفه اقتصادی نداشته باشد و بنابراین بهترین مدل برای اجرای مسکن تدریجی، تعاونی‌ها هستند که با سرمایه‌های خرد عموم مردم اقدام به ساخت‌وساز این مدل مسکن می‌کنند.

به گفته باقرپور، طرح مسکن استیجاری با هدف اسکان اضطراری مستأجران است و به دنبال خانه‌دارکردن افراد نیست؛ این در حالی است که طرح مسکن تدریجی می‌تواند مستأجران را به تدریج تبدیل به مالک کند و طول انتظار خانه‌دارشدن را کاهش دهد.

با تمام این اوصاف، بارها طرح‌های مختلفی در بازار اجاره‌داری مسکن مطرح شده و به سرانجام نرسیده است و مشخص نیست طرح‌های گفته‌شده سرانجام به بهبود پدیده بی‌خانمانی برسد یا خیر؟

افزایش ۳ میلیون لیتری ظرفیت تولید پالایشگاه ستاره خلیج فارس

با اجرای تعمیرات اساسی در واحد بنزین‌سازی فاز دو پالایشگاه ستاره خلیج فارس و نصب مبدل حرارتی جدید این واحد، ظرفیت تولید بنزین بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی جهان تا سه میلیون لیتر افزایش یافت. به گزارش روابط‌عمومی و بین‌الملل شرکت نفت ستاره خلیج فارس، مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس در تشریح این اقدام بیان کرد: در نخستین روزهای سال ۱۴۰۴ در راستای عمل به منویات مقام معظم رهبری در تحقق شعار سال، سرمایه‌گذاری جدید در واحد بنزین‌سازی فاز دو پالایشگاه ستاره خلیج فارس برای افزایش ظرفیت تولید بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی جهان با تعویض مبدل حرارتی این واحد در دستور کار قرار گرفت. غلامحسین رمضان‌پور افزود: عملیات عظیم تعویض این مبدل با انجام زیرسازی‌ها، اجرای اصلاحات، نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه به دست توانمند جوانان متخصص کشور در پالایشگاه ستاره خلیج فارس اجرا شد. او خاطرنشان کرد: با اجرای عملیات عظیم تعویض مبدل حرارتی فاز دو بنزین‌سازی پالایشگاه ستاره خلیج فارس، ارتقای کیفیت، افزایش عدد اکتان و افزایش ظرفیت تولید بنزین پالایشگاه تا ۴۵ میلیون لیتر در روز محقق شد. رمضان‌پور با بیان اهمیت و حساسیت موضوع و نقش حیاتی پالایشگاه ستاره خلیج فارس در تولید فرآورده‌های استراتژیک سبد سوخت و تأمین انرژی کشور، گفت: هم‌زمان با اجرای این حجم از فعالیت در عملیات عظیم تعویض مبدل حرارتی، خلاقیت و توانمندی مهندسان جوان پالایشگاه در راستای ارتقای راندمان واحد بنزین‌سازی با اهتمام به مسائل زیست‌محیطی و رعایت تمامی الزامات و استانداردها انجام شد.

پارس خودرو
پارس خودرو پیشرو در کیفیت

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۶ – ۱۴۰۴
(نوبت اول)

شرکت پارس خودرو در نظر دارد نسبت به تامین اقلام ذیل از شرکتهای واجد الشرایط اقدام نماید؛ لذا از کلیه تامین کنندگان با فعالیت مرتبط و با تجربه دعوت به عمل می آید با توجه به بازه زمانی ذیل اقدام نمایند.

جدول زمانی انجام مناقصه	
آغاز توزیع اسناد مناقصه	ساعت ۹:۰۰ صبح مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۷
مهلت ارسال مدارک مناقصه	تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴

- آدرس محل دریافت اسناد و ارایه مدارک: تهران، کیلومتر ۹ جاده مخصوص کرج، شرکت پارس خودرو، معاونت بازرگانی، مدیریت بازرگانی داخلی، اداره خرید ابزار و ماشین آلات . تلفن : ۴۸۹۱۴۵۴۴ ، ۴۸۹۱۴۳۸۶
- هزینه خرید اسناد و شرکت در مناقصه: واریز مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال (یک میلیون ریال) به حساب جام شماره ۷۲۹۷۳۷۶۴۲۵ بانک ملت بنام شرکت پارس خودرو و ارائه فیش واریزی آن به همراه معرفی نامه معتبر.
- بدیهی است ارائه و تحویل مدارک هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد ؛ لذا تیم ارزیابی پارس خودرو به منظور بررسی و ارزیابی توان فنی - بازرگانی (پاکت ب) شرکت های داوطلب ، از امکانات آن مجموعه بازدید خواهد نمود..
- شرکت در مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت به منزله قبولی تمامی شروط اسناد مناقصه می باشد..
- هزینه چاپ آگهی روزنامه ، از برنده مناقصه اخذ خواهد شد.
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به مناقصه در اسناد مناقصه درج گردیده است.

ردیف	شرح	تعداد	شماره فنی	الزامات
۱	خرید ابزارهای تراشکاری و اندازه گیری	طبق لیست پیوست	طبق مشخصات فنی درج شده در اسناد مناقصه	شرکتهای بازرگانی و تامین کنندگان اصلی

مدیریت ارتباطات پارس خودرو

سازمان انتقال خون ایران

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای شماره ۱۴۰۴/۱۱۸۳۳

سازمان انتقال خون ایران در نظر دارد فراخوان واگذاری خرید ۳/۰۰۰/۰۰۰ تست غربالگری برای هر کدام از ویروس های HAV، HIV، HCV، HBV و Parvovirus B19 به روش NAT (Nucleic acid testing) با پولد ۶ تایی و تامین امکانات و تجهیزات خدمات آزمایشگاهی مربوطه (فراهم نمودن تمامی امکانات لازم شامل دستگاه های آزمایش، دستگاه پولینگ، تجهیزات و لوازم جانبی، زیرساخت سخت افزاری و نرم افزاری برای انجام کمیت تست ها)، به شماره ۲۰۰۴۰۰۳۰۰۰۰۰۰۰۰۱ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

مواعد زمانی:
- تاریخ انتشار فراخوان: ۱۴۰۴/۰۱/۰۳
- مهلت دریافت اسناد فراخوان: ۱۴۰۴/۰۲/۰۷
- مهلت ارسال پیشنهادات: ۱۴۰۴/۰۲/۱۷
- زمان بازگشایی پاکت ها: ۱۴۰۴/۰۲/۲۰ ساعت ۱۰ صبح

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: ضمانتنامه بانکی صادره از یکی از بانک های رسمی کشور به نام سازمان انتقال خون ایران به مبلغ ۱۹۳.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه:

برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید با شماره ۸۸۶۰۱۵۵۸ واحد امور قراردادها، و جهت انجام مراحل عضویت در سامانه با مرکز تماس سامانه به شماره ۱۴۵۶ و دفتر ثبت نام به شماره ۸۸۹۹۹۹۳۷ تماس حاصل فرمایید.

آدرس: سازمان انتقال خون ایران واقع در تهران، تقاطع بزرگراه‌های شیخ فضل‌اله نوری و شهید همت، بلوک B طبقه دوم سالن اجتماعات دکتر علاء

شناسه آگهی ۱۹۱۶۶۷۶ **روابط عمومی سازمان انتقال خون ایران** م الف ۲۵۴